

نگاهی نوبه

فلسفه

تاریخ، اندیشه‌ها، نظریه‌ها، شخصیت‌ها، چگونگی اندیشیدن

نویسنده: استفان لاو
ترجمه: محمد احسان مصححی

ISBN 978-964-380-000-5 - 870-111-000-1

فهرست

۳	مقدمه مترجم	فصل اول:
۷	مقدمه نگارنده	
	معرفی فلسفه	
۹	فلسفه چیست؟	
	تاریخ فلسفه	فصل دوم:
۱۷	عصر باستان	
۲۳	فلسفه در قرون وسطی	
۲۸	عصر نووازی	
۳۴	عصر مدرن	
	شاخه های فلسفه	فصل سوم:
۳۹	شاخه های فلسفه	
۴۱	شناخت	
۴۳	شکاکیت	
۴۷	بی اعتمادی به حواس	
۵۲	شناخت چیست؟	
۵۹	خرد و تجربه	
۶۸	مابعدالطبیعه	
۶۹	افلاطون و مُثُل (صورت‌ها)	
۷۱	تمثیل غار افلاطون	
۷۴	وابستگی به ذهن	
۸۱	پدیدارباوری	
۸۵	رئالیسم و ضدرئالیسم	
۹۰	فلسفه اخلاق	
۹۱	چه باید بکنیم؟	
۱۰۰	آزمونی برای اخلاق عملی	
۱۰۲	پس اخلاق چیست؟	
۱۰۶	بیان خود	
۱۱۲	فلسفه ذهن	
۱۱۳	معمای آگاهی	
۱۲۰	آیا یک ماشین توان اندیشیدن دارد؟	
۱۲۵	اتاق چینی	
۱۲۷	فلسفه دین	
۱۲۸	آیا خدا وجود دارد؟	

مقدمه مترجم

سخن آغازین

کسانی که با حوزهٔ فلسفه به‌نوعی سروکار دارند، همواره با پرسش‌هایی از این دست روبرو هستند:
 «فلسفه چیست؟ فایدهٔ فلسفه چیست؟ چگونه باید فراگیری فلسفه را آغاز کرد؟»

پرسش نخست، پرسشی است بس پیچیده و غامض و به گفتهٔ بسیاری از بزرگان فلسفه، پاسخ مشخصی ندارد. به عبارتی گسترهٔ فلسفه آن چنان بی‌کران است که نمی‌توان با ارائهٔ تعریفی خاص آن را محدود ساخت. اما می‌توان گفت جنس فلسفه اندیشه است؛ هر کجا که خرد اسب خود را برای اندیشه‌ورزی زین کند، فلسفه‌ورزی همانجا می‌تواند آغاز شود. به بیانی دیگر فلسفه را مانند دیگر علوم و دانش‌ها نمی‌توان بر پایهٔ موضوع آن تعریف کرد. نگاهی گذرا به تاریخ فلسفهٔ بشری این ادعا را تأیید می‌کند. روزگاری فلسفه بیشتر محدود به متافیزیک بود و موضوع آن را بررسی وجود و عوارض آن در نظر می‌گرفتند؛ گاه دیگر فلسفه در خدمت ادیان مختلف قرار می‌گرفت و همیای کلام به توجیه اعتقادات دینی همت می‌گمارد؛ و با طلوع عصر جدید به تدریج هیچ حوزه‌ای باقی نماند که فلسفه ورودی به آن نکرده باشد: علم، دین، هنر، اخلاق، سیاست، ذهن و حتی حقوق و پزشکی و جامعه‌شناسی و حوزه‌های دیگر همه تحت مذاقهٔ فلسفی قرار گرفته‌اند. از این‌رو به نظر می‌رسد تلاش برای تعریف موضوعی فلسفه تلاشی بی‌سرانجام باشد. شاید بهترین راه برای فهم فلسفه قرار گرفتن در جریان فلسفه‌ورزی فیلسوفان و تلاش برای فراگیری فلسفی اندیشیدن باشد. وارد شدن به گود فلسفه تا حد بسیاری فهم راستین از این مقولهٔ غامض را به ارمغان می‌آورد.

از این جهت می‌توان فلسفه را بیشتر یک روش دانست؛ روشی برای بررسی عقلانی موضوع‌های پیرامون. از اینجا به پرسش متناول دوم می‌رسیم که فایدهٔ فلسفه هر چه بیشتر عقلانی و دقیق‌تر کدن نگاه انسان به پیرامون خود است. هر موضوع و مسئله‌ای که برای آدمی مهم جلوه کند و اندیشه او را به خویش معطوف سازد، می‌تواند موضوع فلسفه‌ورزی وی قرار گیرد. به عبارتی اگر روش فلسفی در روند اندیشه‌ورزی فرد نهادینه شود نگاه او به نسبت به پیرامون دقیق‌تر، ناب‌تر و نیز عاری از بسیاری خرافات، عقاید غیر عقلانی، سفسفته‌ها و پیروی‌های ناخردانه خواهد شد. از این‌رو فراگرفتن فلسفه و فلسفه‌ورزی باورهای انسان را از بسیاری ناخالصی‌ها می‌پالاید و

رویکردی جایگزین ۱۳۲	فصل چهارم: ابزار فلسفه
هماهنگی عالی و طراحی هوشمندانه ۱۳۶	
فروید و تجربهٔ دینی ۱۳۸	
مسئلهٔ شر ۱۳۹	
آیا ارادهٔ آزاد توجیه‌کنندهٔ شر است؟ ۱۴۲	
ایمان و خرد ۱۴۳	
فلسفهٔ سیاسی ۱۴۶	
آرمان آزادی خواهی ۱۴۷	
منافع عمومی ۱۵۶	
فلسفهٔ علم ۱۶۲	
مسئلهٔ استقراء ۱۶۳	
ابطال گرایی ۱۶۸	
استدلال ۱۷۵	فصل پنجم: فیلسوفان نامدار
استدلال قیاسی ۱۷۶	
استدلال استقرائی ۱۷۷	
مالطه‌ها ۱۷۹	
مالطهٔ نسبی گرایانه ۱۸۰	
مالطه در تئوری احتمالات ۱۸۱	
اعتماد به حجیت‌ها ۱۸۲	
مالطهٔ علت شمردن مقدم ۱۸۴	
مالطهٔ معماً نادرست ۱۸۵	
مالطهٔ وضع نتیجه ۱۸۶	
مالطهٔ پیدایشی ۱۸۷	
مالطهٔ مرد نقاپدار ۱۸۸	
مالطهٔ شب لغزنه یا زنجیرهٔ فاجعه ۱۹۰	
ابزار اندیشه ۱۹۲	
نشان دادن سلسلهٔ نامتناهی علتها ۱۹۳	
ژرفنمایی ۱۹۴	
روش مثال نقض ۱۹۶	
شباهت خانوادگی ۱۹۹	
مراتب معقول بودن ۲۰۱	
خطاهای مقولی ۲۰۴	
فیلسوفان نامدار ۲۰۵	
نمایه ۳۲۵	